Ao. 1817. No. 39.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, den 27sten SEPTEMBER, 1817.

BATAVIA.

ZATURDAG, den 27sten SEPTEMBER, 1817.

Volgens de laatste berigten zijn Hunne Excellencien en gevolg in goeden welstand, op Zondag den 20 dezer van Rembang naar Touban vertrokken.

AANSTELLINGEN.

BIJ besluit van den 13den dezer, zijn benoemd, tot lid in den Raad van Justitie te Samarang den heer Mr. *B. J. Perreneau van Leijden.*

Tot lid van de Weeskamer te Batavia, den heer *T. C. de Bruijn van Tromp.*

Bij besluit van den 4den dezer, is de heer Mr. *P. G. Siberg*, als lid in den Hoogen Raad van Justitie, op zijn verzoek honorabel ontslagen.

ZEE-TIJDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Sept. 19 --- *Engels. brik Hibernia, Atkinson, van Calcutta den 17den Julij 1817 --- passagiers, de heer Mengio, en mevr. Atkinson.*

—— 20 --- *Z. M. Kanonneer-boot No. 3, E. Aneseto, van Banca den 28sten Aug. 1817 --- passagiers, de heer Heijnis, de heer en mevrouw Dun. --- brik Catharina, P. Hanson, van Samarang den 16den Sept. 1817.*

—— 23 --- *sala sala Tan Teksing, Tio Tjoenting, van Pakkalongang den 18den Sept. 1817.*

—— 24 --- *Engels. schip Prince Regent, J. White, van St. Helena den 23sten Julij 1817. ---- Amerik. schip Ganges, J. Dexeij, van Manila den 11den Aug. 1817. ---- brik Experiment, J. M. Cornelis, van Sourabaija, den 26sten Sept. 1817 --- passagier, de heer J. Ballet.*

—— 25 --- *brik De Hendrik, H. Deelken, van Samarang den 20sten Sept. 1817 --- passagiers, mevr. Halberg en twee dochters.*

Vertrokken.

Sept. 23 --- *Kanonneer boot No. 3, E. Aneseto, naar Samarang. ---- brik Zephier, J. C. Holtrop, naar Samarang en Sourabaija. --- Eng. brik W. Pullen, J. Brijant, naar Cheribon, Samarang en Sourabaija. ---- Arab. brik Boeroeng, Sech Achmat, naar Pakkalongang. ---- schoener Succes, J. Eduards, naar Samarang en Sourabaija, ---- dito Active, Benjamin, naar Banka --- passagier, de heer Brown.*

—— 24 --- *cotter Equivoque, M. Voogd, naar Samarang en Sourabaija.*

—— 25 --- *Z. M. fregat Wilhelmina, Kapt. Dibbetz, naar Samarang en Sourabaija, met Troepen.*

Schepen liggende ter reede.

Z. M. schip Tromp --- dito brik Marianna --- dito kanonneerboot No. 3 --- schip Henrietta Elizabeth --- dito Fortitudo --- dito Columbus --- dito Auguste --- dito Selima --- dito Maria Louisa --- dito Johanna Frederika --- dito De Hoop --- dito Waterloo --- brik Teksing --- dito Sech Slamat --- dito Fortuin --- dito Catharina --- dito Experiment --- dito De Hendrik --- dito Goelek --- dito Jacoba --- dito De Hoop --- schoener Calijpso --- dito Jonge Nicolaas --- dito Dorothea --- dito Swallow --- Z. B. M. brik Kangaroo --- Engs. schip Bulmer --- dito Morleij --- dito Prince Regent --- dito brik Hibernia --- Amerik. schip Helvetius --- dito Rousseau --- dito Columbia --- dito Ganges --- dito brik Ariadne --- dito Hindo --- dito Othello --- dito schoener Happij Couple --- Chinesche Sala Sala --- dito Sala Sala --- dito Sala Sala Tan Tiksing.

SAMARANG.

Aangekomen.

Sept. 9 --- *schoener Elizabeth, J. Toledo, van Batavia --- passagier, de heer Willemse. ---- Amer. schip Sophia, J. C. Felt, van Batavia.*

—— 12 --- *Engels. schip Constance, Mauchosse, van Batavia.*

—— 13 --- *schoener Jaekdring, J. Mitzel, van Bantjar.*

Vertrokken.

Sept. 9 --- *Engels. schip Gouverneur Raffles, J. Taijlor, naar Rembang.*

—— 10 --- *schip de Vrouw Helena, H. Werpinck, naar Tagal.*

Schepen liggende ter reede.

Z. M. schoener No. 6 --- dito dito No. 8 --- schip Virgo Java --- brik Johanna --- dito Catharina --- dito Johanna Maria --- dito Hendrik --- Amerik. schip Hero --- brik New Leader --- Arab. brik Fattalkair --- Moor. schoener Galo --- Chinees. schip Fatalkirim --- brik Hoope --- schoener Tiger.

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Sept. 10 --- *Engels. schip Hunter, W. Hodges, van Port Jackson den 27sten Julij 1817.*

—— 12 --- *Z. M. Kanonneer-boot No. 1, luit. S. Stolze, van Batavia den 26sten Aug. 1817. ---- dito dito No. 9, luit. H. DePotter, van dito dito.*

Vertrokken.

Sept. 10 --- *brik Waterloo, R. G. Coane, naar Samarang, passagiers, kolonel van Wenze en adjudant.*

—— 13 --- *Engs. schip Hunter, William Hodges, naar Passourouang.*

Schepen liggende ter reede.

Z. M. schip De Ruijter --- dito dito Amsterdam ---- schip Baron van der Capellen ---- Z. M. korvet Venus --- brik Amazone ---- .... dito Experiment ---- Z. M. schoener Mintok ---- Z. M. kanonneer-boot No. 1, 9 en 14, --- Engs. schip Eliza ---- dito Marij ---- dito Huntie ---- Americ. schip Bingham ---- dito Wabash Arab. schip Mastora ---- dito Mahgden ---- dito Salambole.

NEDERLANDEN.

ZIERIKZEE, *den* 1 *Dec.* 1816.

Het schoener-schip *de Vriendschap*, kapt. *Rochus van Weelde*, met eene lading vijgen en fruiten, den 31sten October des ochtends van *Faro* naar *Zierikzee* vertrokken zijnde, is dezelfden namiddag door een' gewapenden schoener, onder Turksche Vlag ontmoet; die een schot met scherp deed; hierop bijgedraaid zijnde, kreeg het een luitenant met een sloep aan boord, die zeide van *Buenos Aires* te zijn, en na het onderzoek der papieren, het schip deszelfs reis liet vervolgen; doch den 2den November kreeg men een fregat in het gezigt, waarvan een Spaansche Vlag waaide, voerende 36 à 40 stukken, hebbende een witte krul voor het galjoen, en zijnde verzeld van een' kleinen gewapenden schoener, hetwelk den geheelen voormiddag mede cours hield naar Kaap St. Vincent en insgelijks een schot met scherp op de *Vriendschap* deed, waarop kapt. *van Weelde* de Hollandsche Vlag heesch en bijdraaide; de in de Engelsche taal gedaan wordende vragen omtrent de destinatie van het schip beantwoord zijnde, kreeg de kapt. last zijn schoeners-zeil te geijen; terwijl men bezig was hier aan te voldoen, gaf het fregat niet alleen de volle laag met scherp, maar stonden ook de scheeps-soldaten op de loopplanken te vuren, hetgeen op eenen afstand van niet meer dan twee scheepslengten, veel schade veroorzaakte; hierop wendde het fregat achter het schip om en schoot nog een stuk op de Hollandsche vlag af, hetgeen den kapt. bewoog dezelve ten halve af te halen; toen kwam er een sloep aan boord, waarin een luitenant, een tolk, twee soldaten en vier matrozen, alle met ponjaards en pistolen gewapend en spaansche uniformen dragende, die naar het getal der stukken en manschappen vroegen, waarop men antwoordde geen geschut, maar slechts vijgen en fruiten aan boord te hebben en met 9 man te varen; kapt. *van Weelde*, vroeg toen naar den naam van het fregat en die van den kapt. doch beiden werden voor hem verzwegen; op de aanwijzing van den reddeloozen toestand, waarin het schip door het schieten gebragt was, beloofde de officier hem touwte zullen zenden, om de geledene schade, zoo goed mogelijk, te herstellen; doch naauwelijks was de sloep weder aan boord van het fregat, of hetzelve zette alle zeilen bij, en liet kapt. *van Weelde* aan zijn lot over, die eindelijk, na 24 dagen in volle zee te hebben gesukkeld, met veel moeite en gevaar, den 26sten November met zijn schip te *Zierikzee* is aangekomen.

GENT, *den* 2*den December* 1816.

De gewezen Franschen generaal *Vandamme* is dezen morgen, omstreeks acht uren alhier ten huize van den Heer *Vissent*, gearresteerd geworden. [*Amsterdamsche Courant.*

BRUSSEL, *den* 21 *Maart* 1817.

De zaak van den abt *de Foere*, door het hof van cassatie naar het speciaal geregtshof verzonden, nadat verklaard was geworden, dat het laatstgemelde een wettig bestaan had, had gisteren, eene menigte nieuwsgierigen uitgelokt, welke op het oogenblik avachtten, dat de deuren der zaal zouden worden geopend, om binnen te kunnen komen. De audientie begon ten half tien uren, en het publiek werd ten half elf uren, toegelaten.

Vijf getuigen, aanzienlijke burgers van Brugge, zijn tot verontschuldiging van den aangeklaagden gehoord: zij hebben verklaard, dat hij van eenen zachtmoedigen aard, minzaam karakter, en aan zijnen Koning verknocht was, en dat, wanneer hij schreef, zijne bedoelingen zuiver waren, dat het algemeene welzijn alleen hem in alle zijne geschriften geleid had.

De advokaat-generaal *de Stoop* heeft vervolgens den aard der beschuldiging ontwikkeld, en heeft, zich voor het oogenblik bepaald tot het voorlezen der onderscheiden zinsneden van den *Spectateur Belge*, waarop hij zijne conclusien zoude gronden, zonder daar eenige verdere aanmerkingen bij te voegen.

De heer advokaat *Briens* vat het woord op, ter verdediging van den beschuldigden: hij zegt vooreerst, dat de manier van procederen voor het buitengewoon speciaal geregtshof, alwaar geene voorloopige instructie plaats heeft, hem belet, gedeeltelijk te antwoorden op alle deelen der beschuldiging, aangezien er geene akte van is opgemaakt. Hij doet het gebrekkige van

eene dergelijke wetgeving gevoelen. Vervolgens maakt hij eenige algemeene bedenkingen over de vrijheid der drukpers, door de grondwet gewaarborgd, als ook door den wil van den Souverein, lang vóór de aanneming dier wet. Hij trachtte te bewijzen, dat zijn klient daarvan geen misbruik gemaakt heeft, en dat zijne schriften slechts Godsdienstige of staatkundige gevoelens behelsden, welke de wetten hem niet verboden openlijk door den druk bekend te maken; dat, wat de middelen betreft, men in het oog moet houden de onlusten, de tweedragt, de twisten, het mistrouwen, het oproer, enz., welke de abt *de Foere* beschuldigd wordt te hebben verwekt, en dat geene der zinsneden van den *Spectatur Belge* strekten, als middelen, om den eerbied aan Z. M. en aan de wetten verschuldigd, te verzwakken; dat de gedachten vrij zijnde, en elk geschrift zonder voorafgaand onderzoek, in het licht kunnende verschijnen, hij derhalve heeft kunnen bekend maken, hetgeen zijn geweten hem zeide, om voor het welzijn van den Katholieken Godsdienst en het geluk van zijn vaderland dienstig te zijn.

Op de zinsnede van den *Spectateur Belge*, waarin de eed van getrouwheid aan Z. M. en aan de grondwet gelaakt schijnt te worden, en waarin de beschuldigde tracht te doen zien, dat de vrijheden van de katholieke kerk en de onafhankelijkheid van de geestelijkheid niet zijn verzekerd, zegt de heer *Beijens*, voor zijnen klient, (verklarende zelf in de Godgeleerdheid niet ervaren te zijn), dat het tweede additionele artikel der grondwet eene menigte wetten heeft gehandhaafd, welke strijdig zijn met de leer, de grondbeginselen en den geest van den Katholieken Godsdienst: waaruit hij afleidt, dat de Koning, van regtswege en met de daad, de decreten van *Buonaparte* heeft gehandhaafd, en dat hij niet gedaan heeft hetgeen hij had moeten doen voor den Godsdienst, welken drie vierde gedeelten van de ingezetenen Zijns Koningrijks belijden; dat daarenboven, het gevoelen van den uitgever van het voorz. geschrift een punt van een Godgeleerd geschil was, hetwelk door een priester onderzocht mogt worden; dat voorts alles op veronderstellingen rustte, en dat zijn uitgedrukt gevoelen alleen wenken waren van volmaakbaarheid, ter bevordering van Godsdienst, voor het tijdstip, waarop onze grondwet eene herziening, welke zij voorschrijft, zal ondergaan.

Vervolgens zich bezig houdende met de zinsnede, waarin de schrijver tracht te betoogen, dat de volken regten hebben, en dat ter handhaving derzelven, zij eene active en permanente magt moesten hebben, beweert de advokaat *Beijens* dat deze gewigtige kwestie door schrijvers over het staatsregt mag worden behandeld, en dat dezelve tot het staatsregt van Europa behoorde, waarmede men zich heeft bezig gehouden op het congres van *Weenen*, alwaar wij geen' vertegenwoordiger hadden; zoodat dezelve niet beleedigende kon zijn voor den persoon des Konings, die met eenen plegtigen eed de uitvoering van de grondwet heeft verzekerd, noch aanleiding tot oproer geven, omdat indien deze volksmagt inderdaad bestond, dezelve wettig zoude zijn; dat eene permanente magt van het volk slechts een noodwendig gevolg was van een aan weerszijden verbindend verdrag, hetwelk tusschen den Koning en de natie bestond, ter verzekering en tot waarborg harer regten, daar de volken geen anderen waarborg voor de handhaving hunner regten hebben, dan de braafheid des Souvereins, welke niets meer is, zoo dra een slechte Koning het roer van Staat in handen houdt. Deze kwestie heeft ook verstrekt ten onderwerp van eene motie in het parlement van Engeland, alwaar men de permanente magt des Souvereins bestreed als eene zaak, welke de regten van het volk kon krenken.

Ten aanzien van het artikel, het welk tot opschrift had: MISÉRE PUBLIQUE (OPENBARE ELLENDE) merkte de heer *Beijens* aan, dat de beschuldigde niet anders had gedaan, dan dezelve met kracht en nadruk te schetsen, dat kracht en nadruk niet als misdaad beschouwd worden, en dat door te kennen te geven, dat de ambtenaren van den staat daarvan de voornaamste oorzaak waren, hij niets anders had willen aantoonen, dan dat het van hen afhing om dezelve te doen ophouden, daar hij bij het kwaad ook het hulpmiddel aanwees. Hier heeft de heer *Beijens* eene schets opgehangen van het verval onzer fabrieken, van de nietigheid des koophandels, van de duurte der levensmiddelen, in zoo verre die betrekking had tot zijne verdediging, en van de wijze, waarop zijn klient daarover gesproken had. Hij vindt daarin slechts nadruk, zonder gal, zonder haat, zonder hoon voor den Koning, zonder aansporing tot oproer; zoo dat de wet van den 20sten april, die alleen van oproer en opstand spreekt, niet op hem toepasselijk kan worden gemaakt. Hij ontvouwt den geest van eene oude Hollandsche wet, waaruit de tegenwoordige wet ontleend is, en waarin enkel en alleen gesproken wordt van oproer en opstand.

Op den brief van den kardinaal *Consalvi*, antwoordt de advokaat *Beijens*, dat deze brief getrokken is uit het dagblad van Keulen, en in andere dagbladen geplaatst; dat zijn klient niet verpligt was naar deszelfs echtheid onderzoek te doen, vóór dat hij dien uitgaf.

Volgens zijn stelsel, beweert de heer *Beijens*, dat zijn klient den brief van den heer *Wargnij* heeft kunnen uitgeven, wijl hem dezelve was toegezonden uit Antwerpen, voorzien van het merk van het postkantoor dier stad; dat geene wet in een land, waar vrijheid van Godsdienst plaats had, verbood, de herroeping van eenen eed bekend te maken, dien men geloofde gedaan te hebben tegen de Godsdienstige leer, welke men was toegedaan, omdat indien men deze bekendmaking verbood, er geene verdraagzaamheid meer zoude bestaan, wijl de verdraagzaamheid ophield daar, waar men de bekendmaking wilde verbieden van eene leer, welke men strijdig met die der Katholieke kerk geloofde te zijn.

De heer *Beijens* heeft zijn pleidooi, dat vier uren geduurd heeft, besloten, met te beweren, dat indien alle staatkundige zaken in het openbaar worden overwogen, en door middel van de dagbladen openbaar kunnen worden gemaakt, er geene redenen zijn, waarom dit voordeel ook niet aan den Katholieken Godsdienst zoude worden toegestaan. Hij heeft de dagbladen geprezen, welke volgens zijne wijze van zien, de openbare meening uitdrukken, doordien zij aan den Souverein de misbruiken van het gezag doen kennen, en heeft verscheiden zinsneden van den Spectateur voorgelezen, waardoor hij poogt te bewijzen, dat zijn klient bezield is van eenen geest van verdraagzaamheid, dat hij het oproer haat, dat hij een afkeer heeft van het gouvernement van *Napoléon*, dat hij dit aan den dag heeft gelegd op het oogenblik, dat de overheerscher van het eiland *Elba* was terug gekomen, en toen de wet van den 20sten april werd afgekondigd. Hij heeft vervolgens de incompetentie van het speciale hof beweert, als zijnde een gevolg van al hetgeen hij gepleit had over de feiten, aan den abt *de Foere* te laste gelegd.

In zijne narede zich tot de regters wendende, zeide hij, dat van hun besluit de groote vraag van de vrijheid der drukpers, van de Godsdienstige denkwijze, van de kracht der grondwet, zal afhangen, dat zoo hunne uitspraak zonder hooger beroep is, en niet aan cassatie onderworpen, dezelve echter niet aan het oordeel hunner medeburgers en aan het oog der nakomelingschap zal ontsnappen.

Het publiek ministerie heeft op alle deelen van het pleidooi van den advokaat des beschuldigden geantwoord, en heeft zijne schuld gevonden op elke bladzijde der bewijsstukken, welke zouden geschreven zijn in eenen geest van haat jegens Z. M., van afkeer en verachting van de grondwet, en van onze geheele wetgeving.

Het ministerie merkte aan, dat Z. M. daarin beschuldigd wordt van *zedeloosheid*, omdat naar het begrip van *de Foere*, hoogstdezelve den katholijken Godsdienst, welken hij gezworen heeft te zullen handhaven, niet beschermt; dat de beschuldigde de getrouwe onderdanen, die gezworen hebben de grondwet te zullen handhaven, berispende, zich openlijk en oproeriglijk had aangekant tegen eene instelling van den staat; dat zijn gevoelen wegens de regten der natien en de middelen om dezelve te verzekeren, door eene permanente gewapende magt, niet alleen eene buitensporigheid in de staatkunde, eene bespotting van alle grondbeginsels van het staatsregt van beschaafde volken was, maar daarenboven gevaarlijk en geschikt, om alle denkbeelden van Godsdienst en zedekunde, welke de onderwerping aan den Vorst en aan de wetten des lands gebieden, te verwoesten; dat de stelling, dat de vrijheden van de Katholieke kerk niet zijn verzekerd, en dat de Katholieken in hunnen Godsdienst niet de grootste onafhankelijkheid genieten, lasteringen waren, die tot niets anders strekten, dan om Z. M. als meineedig af te schetsen, daar Hoogstdezelve bij zijne inwijding gezworen had, dat de Katholieke Godsdienst, even als alle andere Godsdiensten, zouden worden beschermd, gelijk dezelve inderdaad beschermd wordt.

Wat den brief van den kardinaal *Consalvi* betreft, en de aanteekeningen van den uitgever daarover, zeide het openbaar ministerie, dat hij denzelven niet had moeten bekend maken, voor dat het gouvernement zulks officieel gedaan had; dat alhoewel dezelve echt ware geweest, het gouvernement nog gegronde redenen kon hebben gehad, om de bekendmaking daarvan uit te stellen, dat de briefwisseling des Konings in dit opzigt even zoo heilig moest zijn, als die van elk particulier persoon. Voor het overige bewijzen de aanteekeningen van den uitgever daarover genoegzaam, met welke trouwlooze inzigten die brief is bekend gemaakt; dat de uitgever, sprekende van den brief wegens de herroeping van den eed, door den heer *Wargnij*, als lid van de Staten-Generaal gedaan, en zonder eene aan hem *de Foere* bekende handteekening, genoeg bewijst hoe slecht en boosaardig zijne inzigten waren. Voor het overige geeft de uitdrukking: *gave God dat elk zoo deed!* duidelijk het verlangen te kennen, dat geen ambtenaar den eed mogt doen, door hem te plaatsen tusschen zijn geweten en de pligten, welke hij als burger heeft te betrachten; dat men de inzigten eens schrijvers naar zijne geschriften beoordeelde, en dat het onmogelijk was in die van den abt *de Foere* niet eenen geest van doorgaande weerspannigheid tegen alle handelingen van het gouvernement te bespeuren, eene voortdurende verachting van het doorluchtig hoofd des Staats en van de voornaamste ambtenaren. Het openbaar ministerie merkt aan, dat God alleen regter over de bedoelingen der menschen zijnde, de beschuldigde, gelijk hij verzekerde, wel geen oogmerk kon hebben gehad, om oproer te verwekken, en dat het waar kon zijn, dat hij getracht zoude hebben hetzelve te dempen, indien het ongelukkiglijk mogt zijn uitgebarsten, maar dat hij alsdan moet beschouwd worden als een man, die, alle stoffen bij een gebragt hebbende, om eenen uitgestrekten brand te stichten, en dezelven hebbende ontstoken, zoude toeschieten, om dien weder te blusschen.

De advokaat-generaal heeft vervolgens drie vragen gesteld, waarop het hof heeft geantwoord, als eene wegens de competentie, en twee wegens de beschuldiging zelve. Het pleidooi van het publiek ministerie heeft drie kwartier uren geduurd.

Daarna heeft de abt *de Foere* zelfs gesproken, gedurende derde half uur, en hetgeen zijn advokaat met veel kunst en beleid gepleit had, heeft hij herhaald, zijne rede doorvlechtende met Godgeleerde spreuken, ter staving van zijne gevoelens. Hij zeide, dat de grondbeginselen van den Katholieken Godsdienst de eenige waren, dat het tot het wezen van alle waarheid behoort, dat dezelve een en ondeelbaar is. Van daar leidt hij af, dat men in geloofszaken de dwalingen niet kan heiligen: de Katholieke Godsdienst is onverzettelijk in hare leerstellingen: zij treedt dus in geene schikkingen ten aanzien der grondbeginsels welke daarmede strijdig zijn. Volgens het gevoelen van den beschuldigden, spruit de vrijheid van geweten niet voort uit de grondwet, die de verdraagzaamheid voorschrijft, zoo dat het verboden is mede te werken ter verspreiding der dwaling.

Zijne bedoeling is alleen geweest nuttige veranderingen voor den Katholieken Godsdienst voor te dragen, tegen den tijd, dat de grondwet zoude worden herzien, en daardoor te verhelpen het kwaad, dat die Godsdienst niet beschermd wordt volgens de grondbeginselen en leeringen, welke hij heiligt, en welke Z. M., als eenen anderen Godsdienst belijdende, niet heeft, dat het tegenwoordige gouvernement meer tegen dezen Godsdienst gedaan had, dan *Buonaparte* zelf, daar deze overheerscher ten minste den schijn in acht nam, en hoezeer in zijn hart zeer ongodsdienstig zijnde, toch voor het uiterlijke, in zaken des Godsdiensts, het gevoelen der bisschoppen en de beslissing der kerkvergaderingen inriep; dat de Katholieke Godsdienst geen haat aan andere Godsdiensten toedroeg; dat hij zelfs beval te bidden voor protestantsche Vorsten, maar dat volgens de voorschriften der Roomsche kerk, die gebeden nimmer openbaar, maar alleen in het geheim mogten geschieden.

Het openbaar ministerie heeft op dit pleidooi niet geantwoord; en de heer *Beijens* het woord weder hebbende opgevat, heeft zijnen kliënt trachten te verdedigen, wat zijne bedoeling betrof, welke niet kon zijn om oproer te verwekken; vooreerst, omdat het werk van den heer *de Foere* niet geschikt is voor het volk; voorts omdat de schrijver een eerlijk bestaan en aanzien heeft, dat zijn werk in het fransch is geschreven in een land, alwaar men niet dan *Vlaamsch* spreekt, en dat het bekend is, dat het volk alleen tot opstand bewogen wordt door blaauwboekjes en oproer-kreeten op de straat.

Antwoordende op het voorgedragen vermeeden van het openbaar ministerie, als of zijn kliënt gevaarlijke grondbeginsels zoude inboezemen aan de jonge lieden der school, welke hij heeft opgerigt, uit den opbrengst van den *Spectateur Belge*, zegt de heer *Beijens*, dat hij daarvan het bestuur niet heeft, en dat zoo hij dit had, hij steeds in zijn onderwijs geleid zoude worden door de liefde voor zijnen Souverein.

De debatten zijn geëindigd ten negen uren des avonds. Heden, ten half twee uren, is het vonnis uitgesproken, waarbij het hof zich competent heeft verklaard om de abt *de Foere* te vonnissen, en overwegende dat de schriften, welke hem worden te laste gelegd, den eerbied, aan de grondwet verschuldigd, en de gehoorzaamheid aan den koning kunnen doen wankelen, heeft het hof hem veroordeeld tot eene gevangenis van twee jaren en tot de kosten van het proces.

BRUSSEL, *den 25 Maart 1817.*

VONNIS, *door het buitengewoon speciaal geregtshof, zitting houdende te Brussel, in de zaak van* Léon de Foeré, *geslagen.*

Het buitengewoon speciaal geregtshof, daargesteld ter voldoening aan Z. M. besluit, van

den 20sten april 1815, heeft het volgend vonnis geslagen:

Het hof gezien hebbende al de stukken der procedure, opgemaakt ten laste van *Léon de Foere*, oud dertig jaren, ambteloos burger, geboren te Thielt, woonachtig te Brugge;

Gehoord de door den gezegden *Léon de Foere* geproduceerde getuigen;

Gehoord den heer *De Stoop*, advokaat-generaal bij het hoog-geregtshof te Brussel, in zijne middelen van beschuldiging en in zijne conclusien, strekkende, dat in geval het hof op de beide door hem voorgestelde vragen, of op eene van beiden, betreffende de schuldigheid, bevestigender wijze mogt antwoorden, *Léon de Foere* als dan tot zoodanige der straffen, bij het 1ste artikel des besluits van den 20sten april 1815 voorgeschreven, veroordeeld zoude worden, als het hof in deszelfs wijsheid zal goedvinden, en denzelven daarenboven te verwijzen in de kosten;

Gehoord den beschuldigden *Léon de Foere*, in zijn middelen van verdediging, zoo door hem zelven, als bij monde van den advokaat, mr. *Beijens*, zijn' raad, uitgesproken;

Het hof, na in de raadkamer, op de door den advokaat-generaal voorgelegde vragen, te hebben beraadslaagd, verklaart:

Eerste vraag: Is het hof competent, om van de misdrijven, waarvan *Léon de Foere* beschuldigd wordt, kennis te nemen?

Antwoord. Het is baarblijkelijk, dat *Léon de Foere* uitgever is van de drie afleveringen van het werk, getiteld: *le Spectateur Belge*, ten processe voortgebragt als stukken tot overtuiging, als ook dat hij schrijver is van het grootste gedeelte der artikelen en aanmerkingen, welke die afleveringen bevatten.

Het is baarblijkelijk, dat deze drie afleveringen niet slechts eene menigte uitdrukkingen bevatten, die lasterlijk zijn jegens het gouvernement en de constitutionele autoriteiten, en strijdig met den eerbied aan de grondwet verschuldigd, maar daarenboven nog de volgende gezegden en voorstellen, te weten:

Vijftiende aflevering, 5de deel, bladz. 310: „ welke troostrijke toekomst zou zich opdoen voor de Katholieken in het Koningrijk, indien het gouvernement doordrongen ware van dezelfde gevoelens van gematigdheid, als die vervat in 's Pausen brevet, aan den bisschop van Gent gerigt? ---- Men zou den Katholieken de vrijheid van hun geweten waarborgen; hun Godsdienst, door een gedeelte hunner constitutionele wetten geduld, zou minder onderdrukt worden, en hunne Godsdienstige beginselen zouden zich er niet meer tegen verzetten, dat zij openbare posten in den Staat zouden vervullen.

Bladz. 311 *en* 312: „ De grondwet zal zoo lang zij geene veranderingen zal ondergaan hebben, strekken om de Katholieke Nederlanders in zedenbederf te storten, als welke geene posten zullen bekleeden, dan na de wetten van den Godsdienst met voeten getreden te hebben; eindelijk zal Belgie zich bestuurd zien, tegen den wil der natie, door ongodsdienstige en zedenlooze menschen, in welke het volk nooit deszelfs vertrouwen gesteld heeft, en in welke hetzelve nimmer vertrouwen stellen zal---."

Twintigste aflevering, 6de deel, bladz. 169 *en* 170: „ Het is overtollig uit te leggen, wat men *algemeen* verstaat door een' Godsdienst te *beschermen*, denzelven eene vrijheid van *uitoefening* te waarborgen, denzelven zijnen staat en zijne vrijheden te verzekeren; niemand is er, of hij verstaat daardoor de waarborging van de uitoefening en de toepassing der beginselen van dien Godsdienst, zoodanig als dezelve erkend zijn, en niet zoodanig als het ministerie dezelve zou willen fabriceren. Nogtans beteekenen deze woorden, in den zin des gouvernements, den Godsdienst te onderdrukken, diens beginselen omver te werpen, deszelfs uitoefening aan banden te leggen, en dien deszelfs vrijheid te ontnemen, enz.; deze uitlegging wordt luide door deszelfs werken betuigd.

Bladz. 171 *en* 172. „ De Nederlanders, welke als ware opmerkers, den gang des gouvernements en der geallieerde Souvereinen, tijdens de invoering der grondwet, hebben gevolgd, en welke de gestrenge beginselen van openbaar regt en eeuwige regtvaardigheid nagegaan hebben, dusdanige opmerkers, zeg ik, kunnen heden niet verwonderd staan, wegens de weifeling, het zich zelven ongelijk blijven, en de willekeur van datzelfde gouvernement......

„ Om de regten der natien, hedendaags te doen eerbiedigen, zouden deze elke eene gewapende magt ter harer beschikking moeten hebben; buiten dit bestaat er geen heil voor de volken, vooral thans; immers hoemeer de *verbonden* voor het uitwendige *heilig* zijn, des te meer ook moeten de volken inwendig er tegen op hunne hoede wezen.

„ De volken hebben regten; dit is eene algemeene erkende waarheid; doch het bestaan van een enkel regt alleen is reeds genoegzaam, om de middelen tot deszelfs handhaving te wettigen. Immers, in het tegenwoordige sijstema en geest van Europa, zijn bedreigingen en magt baarblijkelijk, met de daad en met uitsluiting, van allen denkbeeld van regtvaardigheid, de eenige middelen van verdediging. Hier worden de behoeften betrekkelijk.

„ Op wat toch zouden de Koningen hunne regten gronden, om de volken van het stelsel van geweld af te scheiden, hetwelk zoo zigtbaarlijk in den tegenwoordigen staat van Europa den boventoon voert, en dezelve van de regten uit te sluiten, die deze bezitten, om de eenige middelen, die geschikt zijn tot de verdediging van andere wezenlijke en meer belangrijke regten, uit te sluiten!

„ Op hunne regtvaardigheid?----. Hoe toch zal men hun, tegen de daadzaken en de dagelijksche ondervinding aan, doen gelooven, dat de traktaten en de betrekkingen tusschen de Vorsten en hunne onderdanen, nog vooreerst, volgens de eeuwige wetten der regtvaardigheid bepaald zullen worden, en dat dezelve vervolgens, in hunnen natuurlijken zin zullen worden ontwikkeld en ten uitvoer gebragt. Bijaldien een verschrikkelijk oordeel des Hemels de volken niet verblindt, zoo zullen de lessen, welke zij, sedert vijf en twintig jaren, van de Koningen ontvangen, en de ongelukkige ondervinding, welke zij gehad hebben, voor hen niet verloren zijn.

„ Op het Godsdienstige van den eed?----. De ondervinding heeft ons almede geleerd, dat die niets anders meer dan eene gebruikelijke formaliteit is, waarvan men zich slechts om der betamelijkheids wille bedient.

Bladz. 173. „ Dit alles leert ons, dat de eed slechts eene ijdele formaliteit is.

Bladz. 174. „ Doch in ons koningrijk, in hetwelk men genoegen schept, om alles te revolutionneren, komen de aan den Godsdienst toegebragt wordende slagen van denzelfden kant, van waar deszelfs verdediging moest ontstaan. Doch dat deszelfs door de grondwet daargestelde verdedigers, dat deszelfs burgerlijke beschermers zelve hunne aanslagen tegen den Godsdienst, dat zij dien deszelfs geheiligdste regten, de vrijheid van deszelfs uitoefening en de zuiverheid van deszelfs beginselen ontnemen; dat zij diens natuurlijken loop, diens bestuur hinderlijk zijn, door voor te geven, denzelven te regelen, ja er over te gebieden, dit is de overmaat van onregtvaardigheid en van wanhoop tevens.

Bladz. 175 *en* 176. „ Zulks is, dewijl deze onderdanigmaking (van de geestelijkheid) verwoestende voor den Godsdienst wordt, zoodra zij in handen der gouvernementen, een trouweloos middel is, om de geestelijkheid aan hunne ongerijmde anti-religieuse vorderingen te doen toegeven. Immers, dusdanig schijnen in het bijzonder de onbillijke manoeuvres van ons gouvernement te zijn.

Bladz. 180. „ Men vergenoegt zich niet met *Buonaparte* na te volgen, maar men gaat nog veel verder dan hij----.

„ ----- Het Nederlandsche volk is derhalve in deze billijke hoop, even als in zoo vele andere, dat de burgerlijke vrijheid niet meer een ijdele naam zou zijn, te leur gesteld----.

Bladz. 181. „ Wij weten niet, of de stem der regtvaardigheid en de invloed der rede eenmaal ons gouvernement tot maatregelen van billijkheid en gematigdheid zal terug brengen, en hetzelve binnen de eeuwige palen zullen houden, welke aan hetzelve door de natuur en het doel van deszelfs functiën zijn aangewezen----.

Bladz. 182. „ Aan welke zwaarmoedige aanmerkingen zal zich het nageslacht niet overgeven, wanneer de onverbiddelijke geschiedenis hetzelve zal onderrigten, dat degenen, welke op dat tijdstip (in 1816) de zaken en den staat bestuurden, de oorzaken van al de rampen waren?

Bladz. 183. „ Hoe verschrikkelijk zal het oordeel zijn van een regtvaardig God, den wreker van den onschuldigen en armen, voor diegenen, welke op deze wijze een' afgrond van onheilen voor de volken graven!!

Drie en twintigste aflevering, 6de deel, bladz. 287. (*Aanmerking van den uitgever*). „ In dit Koningrijk (der Nederlanden), nogtans, moet de eed worden gedaan op de *anti-katholieke grondwet*, en dit maakt alle eeden ongeoorloofd.

Bladz. 292. (*Omtrent de door den heer* De Warngnij, *lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, gedane intrekking van zijn' eed, mitsgaders nopens het aan de armen gemaakt legaat van zijn traktement.*) „ Gave God, dat dit voorbeeld navolgers vond! Verre van de verachting hunner landgenooten te beloopen, zouden zij meer geacht worden, door voor het oog van geheel de wereld, te doen zien, dat de Godsdienst bij hen meer dan al het wereldsche goed, geld."

Het is even zeer baarblijkelijk, dat al de vorenstaande aanhalingen, benevens een groot aantal anderen, welke zich nog in dezelfde stukken of afleveringen, ten processe overgelegd, bevinden, wanneer men die in derzelver taalkundigen en natuurlijken zin neemt, en ze zelfs overeenbrengt met den zamenhang der artikelen, waarin dezelve zijn vervat, zigtbaarlijk strekken, om onder de ingezetenen van het koningrijk, voor het minst wantrouwen, tweespalt, twist of verdeeldheid te verwekken, en zelfs van een' aard zijn, om wanorden of een oproer te kunnen doen ontstaan; dat aldus de aan den beschuldigde aangetijgde misdaden van den aard der zoodanige zijn, welke bij het 1ste artikel der wet van den 20sten april 1815, voor misdaden en wanbedrijven worden gehouden, en, ingevolge het 3de artikel dier wet, aan de cognitie en judicature van het buitengewoon salaegepeiregtshof zijn onderworpen.

Tweede vraag: Consteert het, dat de geschriften van den heer *De Foere* berigten behelzen, welke strekken om het publiek te verontrusten of op te ruijen?

Antwoord: Neen; het consteert niet, dat dezelve berigten van dezen aard bevatten.

Derde vraag: Is het blijkbaar, dat de beschuldigde, door zijne geschriften, getracht heeft, tusschen de ingezetenen wantrouwen, tweespalt, twist of verdeeldheid te verwekken, wanorden en oproer te doen ontstaan?

Antwoord: Gemerkt het in confesso is, dat *Léon de Foere* respectivelijk is schrijver en uitgever der uitdrukkingen, gezegden en voorstellen, in de drie voormelde stukken, ten processe overgelegd, vervat, en dat daaruit de hem ten laste gelegde daadzaken voortspruiten;

Gemerkt, het almede bewezen is, dat hij door middel van de drukpers, en der in de voornaamste steden des Koningrijks, geopende inschrijvingen, getracht heeft de grootste publiciteit te verschaffen aan zijn werk, waarvan de gemelde stukken een gedeelte uitmaken, zoo is het blijkbaar, dat hij zich schuldig gemaakt heeft, van, door met de goede orde strijdige daden, tusschen de ingezetenen des Koningrijks wantrouwen, tweespalt, twist of verdeeldheid te veroorzaken, en zulks des te meer, dewijl de beschuldigde heeft behooren te weten, dat zoodanige uitwerkselen natuurlijk uit deze daden moesten geboren worden.

Dienvolgens verklaart zich het hof competent, om kennis te nemen van de publieke actie, ten laste van den beschuldigden *Léon de Foere* geïntenteerd.

En, regt doende op de conclusien van het officie;

Gezien art. 1 van het besluit van den 20sten april 1815, hetwelk door den president is voorgelezen en luidende is als volgt:

Art. 1. „ Onverminderd het verordende bij den 1sten titel van het 3de boek van het nog werkend lijfstraffelijk wetboek, en voor zoo verre daaraan, bij de navolgende bepalingen, niet wordt gederogeerd, zullen alle degenen, welke eenige geruchten, berigten of tijdingen mogten uitstrooijen, strekking hebbende om de goede ingezetenen te verontrusten; als mede alle degenen, die zich, hetzij door het uitroepen van oproerkreeten, of het voeren van seditieuse gesprekken, of door eenigerhande daden of geschriften, als aanhangers of werktuigen eener vreemde magt mogten doen kennen; en eindelijk, alle degenen, welke wantrouwen, tweespalt, twist of verdeeldheid onder de ingezetenen mogten zoeken te veroorzaken; of door het aanstoken van muiterijen in de straten of op publieke plaatsen, het volk tot oproer bewegen, of wel op eenige andere wijze, de goede orde storen, naar mate van de zwaarte van het misdrijf en van de daarbij plaats hebbende omstandigheden, worden gestraft, hetzij met in het openbaar ten toon gesteld te worden voor den tijd van één tot zes uren, hetzij met degradatie, brandmerk of gevangenis voor den tijd van een tot tien jaren, of met eene geldboete van 100 tot 10,000 franken; zullende de hiervoren bepaalde straffen afzonderlijk of ook wel te zamen kunnen worden geappliceerd naar exigentie van zaken."

Almede gezien Zr. Ms. besluit, in dato den 24sten Augustus 1815, waarvan een uittreksel door den president is gelezen, en hetwelk luidt:

„... Nimmer hebben Wij eene andere bedoeling gehad, nimmer kunnen Wij eene andere bedoeling hebben, dan het bevorderen der algemeene welvaart en het beschermen der algemeene en bijzondere vrijheid en der regten van alle onze onderdanen.

„ Gezind, om zelve de maatschappelijke instellingen te eerbiedigen, welke die treffelijke panden waarborgen, verwachten en vorderen Wij denzelfden eerbied van alle de inwoners dezer landen, en hij, die zich voortaan verloochenen mogt, door daden of geschriften, de gevoelens van onderwerping, verkleefdheid en trouw, die elk burger aan de grondwet verschuldigd is, tegen te gaan of aan het wankelen te brengen, zal zich zelven het leed te wijten hebben, dat voor hem, uit de strenge toepassing der wetten, op zulke overtredingen gesteld, volgen zal."

Gezien eindelijk, de artikelen 52 van het wetboek van strafregt, en 194 van het wetboek van criminele instructie, welke almede door den president zijn voorgelezen, en welke behelzen:

Art. 52. „ De veroordeelingen tot geldboete, tot teruggaven, tot vergoeding van schaden en interessen, en in de kosten, zullen ten uitvoer gelegd mogen worden, bij wijze van aantasting van persoon."

Art. 194. „ Alle vonnis van veroordeeling tegen den beklaagde en tegen de wegens het wanbedrijf civiliter aansprakelijke personen, of tegen de civiele partij gewezen, zal hen in de

kosten verwijzen, zelfs ten opzigt van de openbare partij."

Het hof veroordeelt *Léon de Foere* tot twee jaren gevangenis, en bij gijzeling, in de kosten van den processe, getaxeerd en geliquideerd op eene somme van twee guldens en veertien cents.

Belast den procureur-generaal met de uitvoering van dit vonnis.

Uitgesproken in eene openbare regts-zitting van het buitengewoon speciaal geregtshof, te Brussel, den 21sten Maart 1817.

[*Staats Courant.*

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 28 Maart 1817.*

— Men meldt, dat de heer *Potowskij* een onlangs van St. Helena gekomen poolsch officier, van voornemen is eene wederlegging van de redevoering van lord *Bathurst* in het licht te geven. Het is waarschijnlijk, dat het opstellen daarvan aan dezelfde pen zal worden toevertrouwd aan welke de engelsche natie het *beroep van den heer Santini* verschuldigd is. Genoeg is het te weten, dat dezen Pool genoodzaakt is geworden, St. Helena te verlaten, alwaar hij zich met geweld bij *Napoleon* wilde vervoegen, om te vermoeden, dat zijn geschrift de verhalen van den heer *Montholon* en van *Santini* niet zal logenstraffen.

(*Staats Courant.*

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 29sten November 1816.*

De tot heden geadjourneerde discussiën, over het rekwest van Mejufvrouw *A. Robert*, zijn terstond bij de opening der zitting, onmiddelijk na de lezing der notulen, voortgezet. Verscheidene sprekers hebben zich doen hooren, doch de hoofdzakelijke inhoud hunner meer uitgewerkte adviezen is neder gekomen, op het geen reeds in de vorige bijeenkomst gezegd was. Voor het overige waren de van wederzijde gebruikte drangredenen en bewoordingen niet minder klemmend dan gisteren, en de discussie heeft weder, even als toen, het eenigzins zonderling, maar door de omstandigheden natuurlijk te weeg gebragte schouwspel vertoond, van oude Koningsgezinden, de regten der persoonlijke en Staatkundige vrijheid met drift te zien voorstaan, niet alleen tegen het gezag des Konings en zijner Ministers, maar ook tegen personen wier vorige denkwijze en gedrag, eene zulke verdediging, veel eer van hunne zijde moest doen verwachten. De Heer *de Hautefeuille*, die tot het voortzetten der deliberatiën concludeerde, zeide onder anderen: „Frankrijk moet weten, dat wij niet dan al zuchtende, en door den nooddwang der moeijelijkheden waar in wij ons bevonden, geperst, laatstleden jaar zijn overgegaan om wetten te maken, die alle deze voordeelen (persoonlijke vrijheid, vrijheid van de drukpers, verantwoordelijkheid der ministers) om verre werpen; dat wij allen smachten naar het oogenblik, waarop zij zullen ophouden noodzakelijk te zijn, enz. — De Heer *Jacquinot de Pampelune*, die het ander gevoelen, namelijk het verwerpen der petitie, voorstond, ging verder en verweet zijne tegenpartijen het nemen der wet, welke zij thans op het oogenblik hare eindiging bestreden. Verscheidene stemmen riepen hem toe: wij waren er niet! Ten minste, vroeg hij vervolgens, wanneer de driftigsten uwer, de hand in den boezem steken, kunnen zij mij dan wel volmondig antwoorden, dat gene zuivere liefde voor de persoonlijke vrijheid, de deelneming te weeg brengt, welke zij met zoo veel hevigheid te kennen geven. Hier verhief zich gemor onder de vergadering en vele leden riepen, dat dit persoonlijke verwijtingen waren, welke men laken en te keer gaan moest. De Heer *Jacquinot* stilde deze opkomende beweging, door te zeggen dat hij voor het overige geenzins aan de welmeenendheid van hun ijver twijfelde; dat het wezenlijke punt was, een juist denkbeeld te vormen van de verdeeling der magten en van de regten der kamer. De kamer kon wetten aannemen of verwerpen, kon de ministers aanklagen wegens verraad en knevelarij: verder ging hare ambtsmagt niet. Mogt men eenen minister zonder dadelijke aanklagte rekenschap afvorderen, of hem berispen wegens eene daad, die binnen den kring zijner werkzaamheden lag, als dan mogt men ook bij voorbeeld de petitiën aannemen van eenen officier, die over zijne destitutie, of van eenen ambtenaar die over verongelijking klaagde. Men zag waar dit zou heenleiden. De tijd was voorbij, toen raadplegende vergaderingen 's Konings minister voor hare balie konden vorderen; een tijdstip dat veelal door den val der geheele Koninklijke waardigheid gevolgd was. De Heer *Benoit*, die reeds in de vorige zitting over het onderwerp had willen spreken, koos eenen middenweg. Hij wilde niet dat de discussiën over de petitie voortduurden, maar ook niet dat de vergadering het regt opgaf, om van de ministers opheldering te vragen, tot welks overweging het rekwest aanleiding gegeven had. Verzoek om inlichting was geheel iets anders dan afvordering van rekenschap, of aanklagte wegens wangedrag. Waarom de kamer in de noodzakelijkheid gebragt, om te kiezen, of tusschen deze, of tusschen de vernietiging van het regt van petitie? Men zeide er was een derde weg, namelijk die van een nederig adres aan Z. M.; hoe kon men zich aan den Koning wenden, zonder de zaak te kennen en dus met gevaar van dwaling? Zijne meening was dan dat de vergadering den minister van policie deed aanvragen, of hij omtrent de petitie van Mejuffer *Robert*, der kamer ook eenige berigten had mede te deelen. — De Heer *Ravez* drong aan dat de kamer gebonden was door de wet, welke zij zelve gemaakt had; dat men de ministers niet met eene discretionnaire magt moest bekleeden, en hun naderhand afvragen, waarom zij die gebruikten; dat dit gespeeld ware met de Majesteit der wetten. (Deze woorden deden een geroep van goedkeuring in de zaal opgaan.) De Spreker ging voort met des ministers gehouden gedrag in deze bijzondere zaak, zoo jegens de betrokkene personen als jegens de vergadering, te verdedigen, en eindigde met te besluiten om over te gaan tot de orde van den dag. — De Heer *de Villèle* merkte aan, dat men verwijtingen gerigt heeft tegen hen, die tot de wet ter beperking der persoonlijke vrijheid hadden mede gestemd; hij behoeft zich die niet aan te trekken, om dat hij in tegendeel haar altoos heeft bestreden; maar al ware hij, een harer ijverigste voorstanders geweest, alsdan nog zou de daadzaak, dat hij in hagchelijke oogenblikken het wettig gebruik van strengere middelen had goed-gekeurd, hem niet te rug houden, om bij meerdere kalmte, zich tegen alle misbruik dier zelfde wet te verzetten. De kommissie vorderde, dat men het rekwest buiten overweging hield, haar Rapporteur zeide bij monde, dat ophelderingen bij haar ontvangen waren; maar stond dit in het rapport? droeg de kamer van die ophelderingen kennis? en vorderde men dus niet dat zij blindeling besliste in eene zaak, die de heiligste regten der onderdanen betrof? Men riep eene wet van 1814 in, over de drukpers, maar bepaalde die zelfde wet niet de vorming eener kommissie uit de twee kamers? moest zij alleen nuttig zijn voor den onderdrukker en niet voor de onderdrukten? „voorbarig en zonder onderzoek (dus ging de spreker voort) wil ik de beschuldigingen niet aangenomen hebben, maar ik eisch, dat alvorens gij dezelven valsch verklaart, door, tot de orde van den dag over te gaan, gij u verzekert dat zij ongegrond zijn; dat alvorens het regt van petitie door een ongemotiveerde orde van den dag te vernietigen, gij indachtig zijt, dat in den tegenwoordigen middelstaat onzer provisionele wetgeving, dit regt het eenigst is, dat ons over blijft, om al wat wij heiligst bezitten, te beschermen tegen het alvermogen eens ministers, die Frankrijk met zijn agenten overdekt, die door hunne tusschenkomst tot in den boezem onzer huisgezinnen, tot in onze geheimste briefwisseling kan doordringen; van eenen minister, die alle de drukpersen des Koningrijks onder zijnen invloed houdt, en bij zoo veel magt het regt voegt, om op vermoeden, in hechtenis te nemen, en zonder bewijzen, gevangen te houden. Ik stem met mijne vrienden, dat de president der kamer worde gelast, om den minister de noodige inlichtingen te vragen, ten einde wij met kennis van zaken kunnen uitspraak doen op de ter onzer raadpleging aangebodene petitie."

De discussiën bleven nog voortduren. De Heeren *Deserre*, *Salabertij*, *Bellard*, *Macarthij* van de drôme, *Piet*, de president van de kommissie der petitiën en de Heer *Trij* werden gehoord. Daarop werd de discussie gesloten. De kamer verwierp de voorstellen van den Heer *de la Bourdonnaije* en van den Heer *de Villèle*, en ging, naar den voorslag der kommissie, over, tot de orde van den dag, waarmede dan deze geheele zaak voor geëindigd kan beschouwd worden.

[*Amsterdamsche Courant.*

ZWEDEN.

STOCKHOLM, *den 4 Maart 1817.*

Ons dagblad *Stokholmer Posttidning* behelst in deszelfs no. 27, het volgend officieel artikel:

„Alzoo de luitenant *Otto Natt och Dag*, die op bekomen verlof, uit het rijk is vertrokken, en daarna ontslag uit den koninklijken dienst verzocht en bekomen heeft, aangeklaagd is geworden van in een onder zijnen naam uitgegeven gedrukt geschrift, uitdrukkingen te hebben gebezigd, welke de omverwerping der grondwetten, bij welke de erfopvolging tot den troon van Zweden en Noorwegen bepaald is geworden, ten doel had, en *Natt och Dag*, door eene aan hem uitgevaardigde, en in de duitsche dagbladen geplaatste openbare indagin[g] van het Zweedsche hofgerigt, is opgeroepen om zich, binnen een' daarbij bepaalden te[rmijn], alhier te vervoegen, ten einde op de ge[melde] aanklagte te antwoorden, zoo heeft h[et] hof-gerigt, na dat de gestelde termijn verstr[e]ken was, zonder dat *Natt och Dag*, zich voo[r] hetzelve vervoegd heeft, of wettige verhi[n]dering heeft doen opgeven, op requisitoir v[an] den advokaat-fiskaal, deze zaak onderzocht, [en] den 21sten november 1816, *Natt och D[ag]* schuldig verklaard, en veroordeeld tot verli[es] van zijn adeldom en leven, eer en goederen ten gevolge waarvan hij in het gansche rij[k] en onderhoorige bezittingen vogelvrij [te] zijn, en wanneer hij binnen hetzelve mogt [te]rug keeren en gevat worden, de uitvoerin[g] van gemelde straf zal gehengen en gedogen.

„Toen op den 12den februarij dezes jaar van het vorenstaande vonnis aan den Konin[g] werdt kennis gegeven, bevond Z. M., dat d[e]wijl *Natt och Dag*, welke tijdens het onde[r]havig geschrift onder zijnen naam het licht za[g,] zich in Duitschland ophield, geen stap gedaa[n] heeft om tegen te spreken, dat het door he[m] uitgegeven was, als ook dat hij niet getrac[ht] heeft, de naar aanleiding van de in de duitsch[e] dagbladen, gedurende zijn toenmalig kenbaa[r] verblijf in dat land, gedane openbare uitnoodi[g]ing, het tegen hem aangetijgde te wederleggen, het hof-gerigt alzoo, in deze toedragt de[r] zake, reden gevonden heeft, hem als auteu[r] van het geschrift in kwestie, te moeten beschouwen, en op grond van deszelfs misdadigen inhoud, schuldig te verklaren en tot ve[r]lies van zijn adeldom, leven, eer en goederen te veroordeelen; zoo heeft Z. K. M., doo[r] het hof-gerigt, aan alle lands beambten doe[n] bevelen, ingeval *Natt och Dag* wederom i[n] het Rijk komen mogt, denzelven te doen vat[ten], en het hof-gerigt daarvan kennis te ge[]ven, hetwelk zich alsdan deswege bij Z. K. M., zal hebben aan te melden."

[*Staats Courant.*

SPANJE.

MADRID, *den 13 Maart 1817.*
(*Extract uit een' brief.*)

De uit Amerika gewacht wordende galjoenen, geladen met gouden en zilveren staven, piasters en kostbare koopwaren, zijn acht in getal; drie er van zijn in de haven van Kadix binnengeloopen, een is er bij den overtogt genomen, en men ziet de komst der overigen met een te grooter ongeduld te gemoet, naarmate [illegible] meert. Betreffende de expeditie, onder bevel van den generaal *O'Donnel* schijnt het, dat derzelver uitloopen door verschillende omstandigheden vertraagd wordt. Al de daartoe bestemde troepen bevinden zich in *Andaluzie*; maar de transport-vaartuigen, tot derzelver inscheping bestemd, zijn op verre na niet gereed. Men meent ook, dat staatkundige onzekerheden de inscheping van het leger ophouden. Wat hiervan zij, dit is zeker, dat het gouvernement sedert twee maanden, geene officiële berigten hoegenaamd van Mexico of Peru heeft ontvangen; de indirecte berigten, door het kanaal van den koophandel aangebragt, zijn vol tegenstrijdigheid en onzekerheid, en men kan aan geene dier aangebragte tijdingen eenig geloof hechten, dewijl zij zich meerendeels tot geruchten, en gissingen bepalen. Van zoodanigen aard is ook het verspreide gerucht, dat de generaal *Humbard*, die het bevel over een' leger onafhankelijke Mexicanen voert, te midden van zijnen staf, door een' inboorling des lands, met een' ponjaard zou zijn omgebragt.

[*Staats Courant.*

Bekendmaking.

PRESIDENT en Raden van Finantien als daartoe door Hunne Excellentien Kommissarissen Generaal geautoriseerd, maken bij deze bekend, dat op Dingsdag den 30sten dezer maand, des voormiddags ten 10 uren ten hunnen overstaan, op het Gouvernements-huis op Molenvliet aan den meestbiedenden door Vendumeesteren bij kavelingen zal worden verkocht, eene hoeveelheid van *Tien Duizend Pikols Koffij*; zijnde de monsters te zien, en de conditien te lezen ter Secretarie van den Raad, van des voormiddags ten acht tot namiddags ten vier uren, de Zondag alleen uitgezonderd.

President en Raden van Finantien.
J. C. GOLDMAN.
Ter ordonnantie van dezelven.
De Secretaris van den Raad,
BOUSQUET.

BATAVIA, 22 *September*, 1817.

(*Zie verder het Bijvoegsel.*)

BIJVOEGSEL TOT DE BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 27ſten* SEPTEMBER, 1817.

Vervolg der courant.

Bekendmaking.

DE Luitenant Kolonel, onder Inſpecteur der Militaire Adminiſtratie, in de eerſte groote Militaire Afdeeling, maakt bekend, dat onder approbatie van Zijne Excellencie den Heere Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal van Neerlands Indië, publiek aan den minſt inſchrijvenden, zal worden uitbeſteed de leverantie van levensmiddelen en kleine benoodigdheden voor het Militaire Hoſpitaal te Weltevreden. Die daarin gading hebben, worden genoodigd hunne inſchrijvingen te doen bij beſlotene biljetten ten opſchrift voerende, *Inſchrijving tot de leverantie van levensmiddelen enz. voor het Hoſpitaal te Weltevreden*, en ſpecifiek bij ieder artikel te ſtellen den prijs waarvoor de gading hebbende het aannemen te leveren, terwijl deze biljetten kunnen worden ingezonden van heden af tot Zaturdag den 27ſten September 1817, aan het Bureau van den onder Inſpecteur te Weltevreden alwaar gelijk ook op het Stad-huis te Batavia, en bij den Kapitein der Chinezen aldaar, de konditien ter viſie liggen, benevens de ſpecificatie der artikelen die benodigd zijn, kunnende alle informatien deswegens worden bekomen, in het voornoemde Hoſpitaal.

De biljetten zullen geopend worden, op Zondag den 28ſten September 1817, des voormiddags ten elf uren precies.

De inſchrijvers worden verzocht, hunne namen en woonplaatſen duidelijk daarin bekend te ſtellen.

De Luitenant Kolonel Onder-Inſpecteur voornoemd.
DE STURLER.

WELTEVREDEN den 18*den Sept.* 1817.

Advertentie.

ALZOO den Hoogen Raad van Juſtitie te Batavia, aan den Griffier van gemelden Rade *Pieter van Hoek*, als gekwalificeerd zijnde om loco den Sekweſter en Curator van inſolvente boedels, den boedel van wijlen *Benedictus Philibertus Titus*, te beneficeren ten behoeve der *ad opus jus habentium*, heeft verleend citatie bij edicte *ad valvus curiæ*, op en de jegens alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie ten laſten van den voorſchreven boedel vermenen te hebben.

Zoo is het dat ik *Willem Anthonij van den Heuvel*, eerſte gezworen Exploicteur van welmelden Hoogen Raad, bij dezen dagvare alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie ten laſte van den boedel en nalatenſchap van voornoemden *Benedictus Philibertus Titus*, vermenen te hebben, om op Woensdag den 22ſten October aanſtaande, des morgens ten half acht uren, ter rolle van den Hoogen Raad te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde het eerſte default te purgeren, voorts nog hunne actien te inſtitueren en te funderen op *poene*, dat alle defaillanten die ten voorſchreven dage en plaatſe niet compareren nochte gemachtigden zenden, verſtoken zullen zijn van hun regt en de actie:

Aldus gedaan en gepubliceerd,
BATAVIA, *den 25ſten September* 1817.
Door mij,
W. A. VAN DEN HEUVEL,
E. g. Expl.

Advertentie.

Op Dingsdag den 7 October 1817.

ZAL door vendumeeſteren, ten overſtaan van eene Kommiſſie uit den Hoogen Raad van Juſtitie alhier, voor het Kantoor van den Sequeſter van welmelden Hoogen Rade, des morgens ten 9 uren verkooping worden gehouden, bij wege van executie achterhaalde vaſte en vaſte goederen; als:

1. Zeker erf, en een gedeelte uit een meerder partij, bebouwd met een nieuw ſteenen Woonhuis, Kombuis, verſcheide ſlaven-vertrekken, paardenſtal en wagenhuis, alles met pannen gedekt, ſtaande en gelegen buiten deze Stadspoort Rotterdam, in het Ooſterveld het 16 deel van het blok L. ſub No. 111, 112 en 113, belend ten noorden met den Heerenweg langs de Angiolſche-vaart, ten zuiden met *C. E. Abrahams*, ten weſten met de gedempte Jan-Wijnands-gracht, en ten ooſten met het reſtant van *C. E. Abrahams* en *J. Wolff*.

2. Zeker erf, bebouwd met vijf ſteenen pedakken, ſtaande en gelegen buiten deze Stadspoort-dieſt, in het Weſterveld het 4 deel van het blok O. ſub No. 23, 24, 25, 26 en 27, letter B. belend ten zuiden met de doorſnijding uit de Rivier crocot en de Bacharachts-gracht, ten noorden met *Lie Kongtjang*, ten ooſten met den boedel van *J. F. Heim*, en ten weſten met den Heerenweg langs de Areeks-gracht.

3. Zeker erf, bebouwd met een ſteenen pedak, met pannen gedekt, ſtaande en gelegen buiten deze Stadspoort-dieſt, in de Chineſe Kampong, of in het Weſterveld het 4 deel van het blok M. ſub No. 6 letter A. belend ten noord-ooſten met de barm langs de Groote-rivier, ten zuid-weſten met *Oeij Tjanio*, ten zuid-ooſten met dezen boedel, en ten noord-weſten met Kapitein *Toto Amar*.

4. Zeker ſtuk tuinland, zijnde een gedeelte uit een meerder partij, gelegen ruim een half uur gaans ooſtwaards buiten deze ſtad, aan de noord-weſtzijde van den heerenweg, van het Fort Wilgenburg na de Chineſche-graven, of in het Ooſterveld het 23ſte deel van het blok L, ſub No. 3; belend ten zuid-ooſten met den heerenweg van het Fort Wilgenburg naar de Chineſche graven, ten noord-weſten met *Ramelan*, ten noord-ooſten met het meerder gedeelte van *Camiën*, en ten zuid-weſten met het reſtant van *Sariep Aloeij*.

Voorts zoo als de gemelde vaſtigheden ter plaatſe voorz. gelegen en toebehorende zijn, 1 aan *N. C. Laſis Marthcze*, 2 aan *Tan Soebi*, 3 aan *Ong Kioko*, en 4 aan den boedel van wijlen *P. Rijſing*.

Is er daarom iemand die vermeenen mogte op de gedachte perceelen eenig regt, actie of pretentie te hebben, hetzij van legaal of ſpeciaal hijpoteek, dan wel tot eenige ſervituten of bezwaarniſſen en uit dien hoofde tegen dezen verkoop zich zoude willen oppoſeren, die kome en make het mij ondergeteekende bekend.

Die gading hebben om de voorſchreven vaſtigheden te koopen, die komen ten dage, uure en plaatſe voorſchreven, aanhooren de conditien en doen hun profijt.

Aldus gedaan en gepubliceerd na voorgaande klokke geſlag van de puije van het Raadhuis te Batavia, op Zaturdag den 20ſten September 1817.

Bij mij,
W. A. VAN DEN HEUVEL,
Deurwaarder en Gezworen Exploicteur van den Hoogen-Raad van Juſtitie.

Vendu Advertiſſementen.

Door Vendu-meeſters zullen de volgende Vendu-ties worden gehouden, als:

Op Maandag den 29 September 1817.

VOOR het negotie-huis No. 17, van *J. F. Leps, jr.* ſtaande op de Voorrei, voor rekening van den kapitein *G. M. de Weitſel*, van diverſe roode en fijne wijnen, genever, cognac, brandewijn, varinas tabak, ſigaaren, pijpen, koek en banket, perldegort, horologien, diverſe gemaakte ijzerwerken, extra beſte azijn, nevens andere goederen meer.

Op Dingsdag den 30 September 1817.

VOOR het gouvernements-huis op Molenvliet, voor rekening van het Gouvernement, een partij koffij-boonen.

Op Woensdag den 1 October 1817.

VOOR het negotie-huis van *Jeſſen, Trail en Co.*, op het Groot-Rivier, van diverſe negotie-goederen.

Op Donderdag den 2 October 1817.

VOOR de woning van den inſolvent overledene chineeſch *The Tjoankong*, ſtaande in de Ankerſtraat, ten overſtaan van Kommiſſariſſen uit den Hoogen Raad van Juſtitie te Batavia, verkooping worden gehouden, van een partij huismeubelen, negotie en andere goederen meer.

Advertentie.

OP den 16den October, zullen voor het negotie-huis van *J. van Reenen en Co.* per vendutie worden verkocht, eenige goederen den boedel van wijlen den heer *W. H. van Tſſeldijk* toebehoorende, waaronder eene kwantiteit van c. c. 145 pikols goede koffij, 16 leggers arak 1ſte ſoort, &c.

Advertiſement.

ON the 16th October, will be sold at the Premiſes of *Meſſrs. J. van Reenen & Co.*, a quantity of good COFFEE and 10 Leaguers ARRACK, 1st sort.

*** Getrouwd,
H. L. J. van Barthold,
en
A. C. Meijer,
BATAVIA, *den 21ſten September* 1817.

*** OP den 10den September 1817, beviel mijne beminde vrouw *Catharina Elizabeth Blomhoff*, te Samarang, zeer voorſpoedig van eene welgeſchapene Dochter.

C. PIRLET,
Eerſte Commies van 's Lands Hospital
te Samarang.

*** HEDEN verloste van eene Dochter *W. E. Bach*, huisvrouw van
J. A. R. CASPERSZ.
PAKKALONGANG, *den* 11 *Sept.* 1817.

*** Heden behaagde het God na eene genoeglijke echtverbintenis van ruim twee-en-dertig jaren, mijnen teer geliefden man *Z. van Hek*, tot zich te roepen, in den ouderdom van 57 jaren, 2 maanden en 19 dagen, aan een verval van levens krachten, in leven oud kolonel ter zee, en Haven-meeſter te Batavia. Zijn verlies is zeer smartelijk voor mij en alle die betrekking op hem hebben, zijne gelatenheid nog zo zichtbaar in de laaste oogenblikken zijns levens, ſtrekt tot merkelijke vertrooſting in onze droefheid, welke mij belet om meer te zeggen, waarom ik verzoek van rouw-beklag verschoond te blijven.

SOURABAIJA, *den* 13*den September* 1817.
De Wed: B. VAN HEK,
Geboren GREPMAN.

*** Geheel onverwacht wierd door den dood van mij ontrukt mijnen tedergeliefden behuwd zoon, *Albert Godfried Etien Filz*, in zijnen nog jeugdigen ouderdom van 19 jaren; alle die den veelbelovenden jongeling gekend hebben, zullen beſeffen hoe treffend dit verlies voor mij en mijne nog jonge kinderen en behuwd kinderen is; mij overtuigd houdende van de hartelijke deelneeming van vrienden en bekenden, verzoek ik van brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

BATAVIA, *den 22ſten September* 1817.
J. W. MEIJER,
weduwe FILZ.

*** HEDEN overleed in den ouderdom van 58 jaren en 8 maanden, na eene ſmartelijke ziekte van 18 dagen, mijnen Echtgenoot den heer *Anthonij Abraham Caſſa*; ik geef van dit ſterfgeval bij deze kennis aan vrienden en bekenden, en verzoek van condoleantie brieven verſchoond te blijven.

A. M. F. VON LIBEHERR,
weduwe CASSA.
BATAVIA, *Sept.* 23, 1817.

, Op den 23sten dezer, des middags ten half één uren overleed alhier aan eene langdurige uitterende ziekte, mijne geliefde huisvrouw *Jacoba Albertina van den Beke*, in den ouderdom van 27 jaren, mij nalatende drie nog zeer jonge kinderen.

Allen welken haar gekend hebben, weten dat ik met regt in haar het verlies van eene brave vrouw en eene voor haare lievelingen steeds zorgende moeder betreure.

GROENEWALD.

BATAVIA, *den 25sten September* 1817.

Advertentie.

ALLE degenen die gelden verschuldigd zijn, of iets te vorderen hebben, van den heer oud Chirurgijn Majoor *Blanker*, worden verzocht betaling en opgaven te doen voor den 30 September, aan den heer *A. F. Sem*, Officier van gezondheid, in Z. M. hospitaal te Weltevreden, als zijn gemagtigde.

C. BLANKER,
Oud Chir. Majoor.

WELTEVREDEN, *den* 16 *Sept.* 1817.

Berigt.

DE ondergeteekende voornemens zijnde te repatriëren, verzoekt alle degenen die iets mogten hebben te vorderen van of verschuldigd zijn aan hem, daarvan aangave of betaling te doen voor ult. Octob aanstaande ten zijnen huize op de Tijgersgracht, zoo ook verzoekt hij diegenen voor wien hij als borg mogt staan, zich binnen dien tijd van anderen te voorzien, gevende hiermede kennis aan de belanghebbenden, dat hij de zoodanige of door hemzelf of door wijlen zijnen broeder de heer *A. Barends*, gepasseerde borgtogten na verloop dezer bepaalden tijd, zal houden voor vernietigd.

J. BARENDS.

BATAVIA, 18 *Sept.* 1817.

Advertentie.

ALLE degenen die iets te pretenderen hebben van, of verschuldigt zijn aan den boedel van wijlen den heer *Z. van Hek*, gelieven daarvan opgaven te doen binnen den tijd van twee maanden
alleen tegen aan des Konings zijner Ministers, maar ook tegen personen wier vorige denkwijze en gedrag, eene zulke verdediging, veel eer van hunne zijde moest doen verwachten. De Heer *de Hauten-*
voortzetten Weduwe en
kend van heden,
Executrice

B. VAN HEK,
geb. GREEPMAN.

SOURABAIJA, *den* 15 *Sept.* 1817.

Advertentie.

IN het negotie-huis van *van Rijck* en *Prediger*, is te bekomen, eene verzameling van in Nederland nieuw uitgekomene boekwerken, kaarten en plaaten, waar onder uitmunten, Bosscha, geschiedenis der omwenteling in Nederland. Nieuwe Nederlandsche jaarboeken. Schets der gevolgen van den invloed der Franschen op Nederland sedert 1795. Veldtogten van Buonaparte. Gedenkschriften van *Ch. M. Taillerand de Perigord*. Levens geschiedenis van *Arthur Wellesleij, Hertog van Wellington*. Van der Willigen, beschrijving van Parijs in de 19de eeuw. Reis door Holland in 1807-12. Reis door Belgien in 1814. *Helmers*, de Hollandsche Natie, met de veranderingen en bijvoegsels, welke onder het dwangjuk der Fransche heerschappij niet mogten gesteld worden. De geheimen van het magnetismus ontmaskerd. Zee journaal voor schippers en stuurlieden. Lading lijst voor dito. Almanak voor dito voor 1818. Konijnenberg nationaal gedenkboek der Nederlandsche Unie. *Van Kampen*, staat en aardrijkskundige beschrijving van het Koningrijk der Nederlanden. Leven van den Maarschalk Neij. De heeren *van Polanen, Engelhard, van den Bosch, en Campagne* over Java. Welgelijkende Pourtraiten van de Koninglijke familie en andere doorluchtige personen. Kaarten van Nederland en Java. Historische plaaten en caricaturen &c. Voorts moderne in Nederland en China gemaakte zilverwerken, oude eerste kwaliteiten rhijnsche wijnen, en andere goederen meer, volgens prijs courant, ten hunnen kantore te zien.

BATAVIA, *den 27sten September* 1817.

Advertentie.

BIJ *J. Westermann*, zijn te bekomen de volgende artikelen pas aangebragt per het schip BULMER, als: hammen, pijnappelkazen, tongen, boter in vaatjes, port wijn, claret, kersen-brandewijn, rum, zwaar bier op bottels, chitzen, mans-schoenen, zijde katoene mans en dames kousen, moeselines, doeriassen, lakens, flanel, schrijfgereedschappen, ijzerwerken, tuigen, &a. &a.

Advertisement.

Just landed from the British ship BULMER, *and on shore for Sale, at Messrs.* RUTTER & Co.

A CHOICE assortment of printed Cottons---Sheeting and Shirting Cloth ---Muslins and Ladies' Dresses---English Broad Cloth---English and Swedish Iron, Steel and Nails---Glass-Ware of the gratered variety---Cutlery and Plated-Ware---Pig and Sheet Lead---Silver-Plate---Prussian Blue---Verdigrease---Camblets---Piano-Fortes, made by a most celebrated maker ---Barouchett---Phaeton---Clocks---Hams and Cheese---Sallad Oil---Carpeting---Hats ---Carriage Lace---and

A gold CHRONOMETER, made by a celebrated maker in *London*, to be sold for 300 Dollars.

Advertentie.

BIJ *Aart de Jong*, in het Logement op Jaccatra, is te bekomen beste Engelsche claret, tegen kontante betaling.

Advertentie.

BIJ *Jan Piet* op de Moorsche-passer, zijn voor kontante betaling te bekomen aller beste SIGAAREN, pas aangebragt van Bengalen.

Advertentie.

zoek, (dus ging de spreker voort) wil ik de beschuldigingen niet aangenomen hebben, maar ik eisch, dat alvorens gij dezelve
klaart, door

BIJ *C. Brauns*, in de binnen Nieuwpoort-straat No. 9, is voor kontante betaling te bekomen, zeer goed HOLLANDSCH BIER, op vaten.

Advertentie.

BIJ *Aron Levie*, op de Voorrei zijn voor kontante betaling te bekomen; vers aangebragte komijnde kazen in lood, gerookte zalm in blik, roode medoc-wijn, Fransche vruchten op brandewijn, keukenzuuren, beste brandewijn; ---Voorts lakens en kasemier, chitsen in soorten, fijne doeken, thee in soorten.

Advertentie.

HORSFIELD, biedt te koop aan, zijn Huis te Sourakarta, zijnde eene gerieflijke woning, voorzien van ruime bovenvertrekken en gallerij; benevens achter gebouwen, stallingen en genoegzaam voor een tamelijk talrijk huisgezin. Hetzelve kan in bezit genomen worden den 1sten November aanstaande.

T. HORSFIELD.

SOURAKARTA, *den* 15 *Sept.* 1817.

Te koop.

VOOR afbraak, de bakkerij met dies bijgebouwen staande aan de zuidzijde van de Chineeschegracht, adres bij *J. G. Bockemohle*.

Advertentie.

BIJ *Jan Piet*, op de Moorsche-passer, zijn in kommissie voor kontante betaling te bekomen de ondervolgende, pas aangebragte goederen als: Engelsche mans en vrouwe zadels, zweepen in soort, hoofdstellen, pleete trensen, goude horlogien, repetitie en zilvere dito, pendules, witte en roze kouleure zijde dames kousen, &a. &a. &a.

Advertentie.

H. *Specht*, presenteerd uit de hand te koop, een wel gedresseerd span van vieren, zwarte Bimaneesche paarden.

Te koop.

EEN slaven-jongen zijnde een zadelmaker met zijn wijf en kind, te bevragen bij

J. D. PIETERS.

BATAVIA, *den 12den September* 1817.

Bekendmaking.

DE ondergeteekende heeft zijn kantoor verplaatst uit de buiten Nieuwpoortstraat op Jaccatra, aan het einde der oostzijde.

F. E. TURR,
Advoct. en Procureur.

Advertentie.

DE heer *Francis Cookson*, informeert het publiek en zijne vrienden, dat hij met den heer *Edward Cook* in compagnieschap getreden is, en zal beginnen met den 1sten October aanstaande, onder de firma van *Cookson* en *Cook*.

Advertisement.

MR. *F. Cookson*, begs leave to inform his friends and the public, that he has admitted Mr. *E. Cook*, as a Partner in his transactions, and the business will from the 1st of October next, be carried on under the Firm of Messrs. *Cookson* and *Cook*.

SAMARANG, *6th Sept.* 1817.

Berigt.

DE ondergeteekenden met elkander geassocieert onder de Firma van *J. van Reenen, en Co.* verzoeken alle degenen voor wien zij zich in privé, weleer als borgen hebben geïnteresseerd, zich voor ultimo van December aanstaande, van andere borgtogten te willen voorzien, gevende hiermede aan de daar bij belang-hebbenden
mert. Betreffende de expeditie, onder
kennis, dat zij de door elk hunner zoodanig gepasseerde borgtogten na verloop van dien tijd als vervallen zullen beschouwen.

J. VAN REENEN.
J. SCHILL.

BATAVIA, *den* 8 *Sept.* 1817.

Vracht naar Holland.

MET het Engelsch schip BULMER, groot 456 tonnen, voornemens zijnde binnen weinige dagen naar de oost te vertrekken, gereed zijnde goederen aan te nemen van elke haven op Java, voor London, Amsterdam of Rotterdam, adres bij de heeren *Rutter en Co.*

Freight for Holland.

THE fine British ship BULMER, of 456 Tons, proceeds to the Eastward in a few days, and will take goods on Freight at any port in Java, deliverable either at London, Amsterdam or Rotterdam, for particular apply to *Messrs. Rutter & Co.*

Te Bevrachten.

HET Engelsch schip the PRINCE REGENT, kapt. *J. White*, groot 527 tonnen, welgekoperd en met 10 karonnades van 18 ponden voorzien, voor zoodanige expeditie als zal worden verlangd; die daartoe genegen is adressere zich ten kantoore van *J. van Reenen* en Co.

Dog Lost.

AN English TERRIER, of an iron-grey colour, with a leather collar. It is hoped if the animal is offered for sale to any Gentleman, the person will be directed to *Messrs. Rutter en Co.*, who will give a handsome reward.

GEDRUKT TE BATAVIA, OP
's Lands-Drukkerij.